

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ВИПЛАТИ РОДИНАМ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: У РАЗІ ЗНИКНЕННЯ БЕЗВІСТИ, ПОЛОНУ АБО ЗАГИБЕЛІ

Порядок виплат, алгоритми дій та основні правила

ВИПЛАТИ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІДНИМ ПОЛОНЕНИХ І ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТІ ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ

Відповідно до українського законодавства, **виплата грошового забезпечення зберігається за військовими, які потрапили в полон або зникли безвісти.**

ВАЖЛИВО! Військовий має право скласти у письмовій довільній формі **особисте розпорядження** та вказати, кому і в якій відсотковій частці виплачувати його грошове забезпечення, якщо він потрапить у полон або зникне безвісти.

У разі відсутності такого розпорядження законодавством визначені особи, які мають право на грошове забезпечення оборонця з першого дня потрапляння його до полону або зникнення безвісти.

Виплата грошового забезпечення військового на випадок полону та зникнення безвісти здійснюється:

- дружині або чоловіку;
- законним представникам неповнолітніх дітей;
- дітям з числа осіб з інвалідністю з дитинства (незалежно від віку) або їх законним представникам;
- батькам військового.

■ Таким особам **рівними частками виплачують частину грошового забезпечення військового, але не більше 50%** після усіх обов'язкових відрахувань (наприклад, податків або аліментів).

Також **у разі відсутності особистого розпорядження та осіб, зазначених вище**, грошове забезпечення виплачується:

- повнолітнім дітям;
- рідним братам або сестрам, законним представником яких є військовий.

■ Таким особам **рівними частками виплачують частину грошового забезпечення військового, але не більше 20%** після усіх обов'язкових відрахувань (наприклад, податків або аліментів).

Грошове забезпечення оборонця, зниклого безвісти або полоненого, НЕ можуть отримувати ті, хто вже отримує аліменти від цього військового, а також батьки, яких позбавили батьківських прав, якщо ці права їм не повернули офіційно.

Що варто знати про припинення виплат грошового забезпечення рідним, зниклого безвісти або полоненого оборонця?

1. Гроші виплачують до того часу, поки військового не звільнять з полону або суд не визнає його зниклим безвісти чи померлим.

2. Якщо ж військовий не залишив письмового розпорядження і немає близьких осіб, яким мають виплачувати його гроші, то після визнання його померлим ці гроші переходять у спадщину.

Усі зазначені вище пункти щодо грошового забезпечення не стосуються тих, хто сам добровільно здався в полон, втік з частини або дезертирував — їм та їхнім рідним такі гроші не виплачуються.

Отримання грошового забезпечення: написання заяви та її розгляд

1. Виплата грошового забезпечення оборонця його рідним **здійснюється за заявою родичів** на ім'я командира (начальника, керівника) військової частини (установи, організації).

До заяви додаються:

- копії сторінок паспорта повнолітніх членів сім'ї з даними про ПІБ і реєстрацію місця проживання (перебування);
- довідка про реєстрацію місця проживання (перебування) членів сім'ї (у разі відсутності такої інформації в паспорті);
- копія свідоцтва про шлюб (у разі наявності);
- копії свідоцтв про народження дітей (у разі наявності);
- копія документа, що засвідчує реєстрацію в Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків.

2. Командир або керівник військової частини **розглядає протягом 15 днів подані документи та ухвалює рішення** щодо виплати або відмови у виплаті. Рішення заявнику повідомляється в письмовій формі.

У рішенні про відмову обов'язково зазначаються підстави. Це може бути в разі:

- подання заяви особами, які не мають право на виплати;
- подання не в повному обсязі документів (можна звернутися повторно);
- якщо військовий добровільно здався до полону, самовільно залишив військову частину, місце служби або дезертирував.

Рішення про відмову у виплаті грошового забезпечення **може бути оскаржено у судовому порядку.**

Інформація подана вище відповідно до частини шостої статті 9 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" та постанови Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 р. № 884.

Дружина українського Захисника звернулася до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини через те, що їй **не проводилися виплати у зв'язку зі зникненням безвісти чоловіка.**

Дружина подала всі необхідні документи до військової частини, проте 7 місяців виплат не було.

Секретаріатом Уповноваженого були скеровані звернення до Генерального штабу для розв'язання питання.

За результатами ініційованої перевірки — **грошове забезпечення було нараховане та повністю виплачене на рахунок заявниці, включно із заборгованістю за 7 місяців.**

ВИПЛАТИ ОДНОРАЗОВОЇ ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ РОДИНАМ ЗАГИБЛИХ ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ

Відповідно до українського законодавства, **рідні українських військових**, які загинули, обороняючи державу, **мають право на отримання одноразової грошової допомоги**.

Розмір одноразової грошової допомоги:

- у разі загибелі (смерті) під час дії воєнного стану — 15 млн гривень;
- у разі смерті впродовж року від поранення (травми, контузії, каліцтва), пов'язаного з захистом Батьківщини, отриманого під час дії воєнного стану — 15 млн гривень.

ВАЖЛИВО! Здійснення виплати відбувається частинами.

15 млн гривень — загальний розмір одноразової грошової допомоги (ОГД):

- 3 млн гривень — негайна виплата відразу;
- 12 млн гривень — поетапно протягом 80 місяців. Це орієнтовно **150 тисяч гривень на місяць**.

Право на отримання одноразової грошової допомоги:

1. За наявності особистого розпорядження військового право на отримання ОГД мають особи, зазначені у такому особистому розпорядженні, та за визначеними у ньому відсотках.

2. Незалежно від змісту особистого розпорядження право на призначення та отримання ОГД мають:

- малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти;
- непрацездатна вдова (вдівець) та непрацездатні батьки загиблої (померлої) особи.

Розмір виплати для таких осіб — 50% частки, яка належала б кожному з них у разі призначення і виплати ОГД за відсутності особистого розпорядження.

3. У разі відсутності особистого розпорядження або за наявності неохопленої особистим розпорядженням частки розміру одноразової грошової допомоги право на отримання ОГД мають особи у рівних частках:

- **діти**, зокрема усиновлені, зачаті за життя загиблої особи та народжені після її смерті, а також діти, щодо яких загиблу особу за її життя було позбавлено батьківських прав;
- **вдова або вдівець**;
- **батьки або усиновлювачі** загиблої особи, якщо вони не були позбавлені щодо неї батьківських прав або їх батьківські права були поновлені на час її загибелі (смерті);
- **онуки** загиблої особи, якщо на момент її смерті їх батьки померли;
- **жінка або чоловік**, з якою/яким загибла особа **проживала однією сім'єю**, але не перебували у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі. Умова – цей факт встановлено рішенням суду, яке набрало законної сили;
- **утриманці** загиблої особи, визначені відповідно до Закону України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”.

Як відбувається розподіл одноразової грошової допомоги у разі загибелі / смерті військового / військової?

- ОГД розподіляється **рівними частинами** між всіма отримувачами;
- якщо один з отримувачів допомоги **відмовився від своєї частки, ця сума розподіляється порівну між рештою членів сім'ї**. Відмова засвідчується нотаріально (за кордоном – у консульстві України).
- якщо після призначення та виплати одноразової грошової допомоги у повному розмірі за її отриманням звертаються інші особи, які мають на неї право, питання щодо перерозподілу суми такої допомоги між особами, які мають на неї право, вирішується за взаємною згодою осіб або в судовому порядку.

До кого необхідно звернутися для отримання ОГД?

- Сім'ям загиблих (померлих) військових, які проходили військову службу в Збройних Силах України, необхідно звернутися **до районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП)** незалежно від місця реєстрації.
- Сім'ям загиблих (померлих) військових, які проходили військову службу в Нацгвардії, СБУ, Службі зовнішньої розвідки, Головному управлінні розвідки МО, Держспецзв'язку, Державній прикордонній службі, Державній спеціальній службі транспорту та інших **необхідно звернутися безпосередньо до цих формувань.**

Мати українського Захисника звернулася до Офісу Омбудсмана із проханням допомогти **у призначенні одноразової грошової допомоги та пенсії у разі втрати годувальника за загиблого сина, який захищав Україну.**

Жінка скаржилася, що військова частина пів року не надсилала необхідні документи до територіального центру комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП). **Завдяки втручання Уповноваженого** документи були передані, Пенсійний фонд призначив пенсію, а Комісія Міністерства оборони України – одноразову грошову допомогу.

РІДНІ ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ МОЖУТЬ ЗВЕРНУТИСЯ ДО ОФІСУ ОМБУДСМАНА УКРАЇНИ:

- у разі порушення їхнього права на отримання грошового забезпечення при зникненні безвісти військового, його потрапляння в полон або загибелі, а також якщо порушені будь-які інші їхні права;
- задля захисту прав військовополонених, осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, незаконно утримуваних цивільних осіб.

Способи звернення:

За номерами телефонів:
0 800 50 17 20, +38 044 299 74 08

Електронною поштою:
hotline@ombudsman.gov.ua

Через громадську приймальню:
м. Київ, вул. Інститутська, 21/8
або приймальні у регіонах →

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Портал інформаційних брошур

ОРГАНИ, ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ НАД ПИТАННЯМ ПОШУКУ ОСІБ, ЗНИКЛИХ БЕЗВІСТИ ЗА ОСОБЛИВИХ ОБСТАВИН І ПОВЕРНЕННЯ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ

Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими

☎ 0 800 300 529

✉ koord@gur.gov.ua

- Перемовини щодо звільнення військовополонених, пошук осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.
- Взаємодія з родичами військовополонених, осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.
- Психологічна підтримка родин військовополонених, осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, незаконно утримуваних цивільних осіб, юридична допомога.
- Заходи з реінтеграції, адаптації та підтримки звільнених військовополонених і незаконно утримуваних цивільних осіб тощо.

Національне інформаційне бюро

☎ 16 48

☎ +38 044 287 81 65
(дзвінки з-за кордону)

✉ info@nib.gov.ua

- Збір даних про військовополонених, загинув, зниклих безвісти військових, незаконно утримуваних цивільних осіб.
- Ведення реєстрів військовополонених, зниклих безвісти цивільних.
- Отримання інформації від російської сторони, обмін листами військовополонених, незаконно утримуваних цивільних осіб.
- Зв'язок з родинами військовополонених, осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, незаконно утримуваних цивільних осіб.

Уповноважений з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин

☎ 16 98

✉ pgmia@mvs.gov.ua

- Взаємодія з органами державної влади щодо розшуку осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.
- Сприяння поверненню останків та особистих речей осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, їхнім родичам.
- Направлення родичам інформації про обставини, що свідчать про смерть осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

Національна поліція України

☎ 0 800 50 02 02

☎ 102

✉ pg.npu@police.gov.ua

- Пошук осіб, зниклих безвісти.
- Порушення справи щодо зникнення людини, ведення слідчих дій.
- Надання направлення слідчим на збір зразків ДНК та біологічних матеріалів.

Міністерство оборони України

☎ 15 12

✉ admou@post.mil.gov.ua

- Загальна інформація щодо військово-службовців.
- Соціальні виплати для військово-службовців.
- Зміни до законодавства щодо мобілізації, військової служби тощо.

Генеральний штаб ЗСУ

☎ +38 044 454 45 73

✉ mil_doc@post.mil.gov.ua

- Пошук та репатріація тіл військово-службовців.
- Загальна інформація.

Об'єднаний центр з координації пошуку та звільнення військовополонених, незаконно позбавлених волі осіб внаслідок агресії проти України при Службі безпеки України

☎ +38 044 321 11 21

☎ +38 098 321 11 21

✉ united_center@ssu.gov.ua

- Облік військовополонених, незаконно утримуваних цивільних осіб.
- Ведення переговорного процесу щодо пошуку та звільнення українців.
- Заяви, звернення, повідомлення з питань, віднесених до компетенції об'єднаного центру.

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

